

Crna Gora
Državna revizorska institucija

DRI broj: 40113-032-197/30
Podgorica, 25.12.2015. godine

IZVJEŠTAJ O REVIZIJI
GODIŠNJEG FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA
FONDA ZA OBEŠTEĆENJE
za 2014 godinu

-Konačan izvještaj-

Podgorica, decembar 2015. godine

SADRŽAJ

MIŠLJENJE I PREPORUKE	3
1. Pravni osnov za vršenje revizije	7
2. Subjekt revizije	7
3. Organizacija i kadrovska evidencija	8
4. Vrsta revizije.....	8
5. Predmet revizije	8
6. Cilj revizije.....	9
7. Metode revizije	9
8. Analitički postupci	9
9. Računovodstveni sistem.....	9
10. Analiza subjekta revizije.....	10
11. Unutrašnje kontrole.....	10
I FINANSIJSKA REVIZIJA	
12. Utvrđeno činjenično stanje.....	11
12.1. Planiranje i izvještavanje	11
13. Prihodi Fonda.....	11
13.1. Finansijski izvještaji	11
13.2. Izvještaj o novčanim tokovima	11
14. Rashodi.....	12
15. Imovina	17
16. Blagajničko poslovanje.....	18
17. Javne nabavke.....	19
II REVIZIJA PRAVILNOSTI	
18. Sredstva za obeštećenje bivših vlasnika.....	20
18.1. Sredstva opredijeljena iz budžeta Crne Gore.....	20
18.2. Sredstva od prodaje državne imovine.....	21
18.3. Sredstva od prodaje državne imovine u opštinama.....	21
18.4. Sredstva od prodaje imovine državnih fondova	23
18.5. Emisija državnih obveznica	23
19. Isplata obeštećenja po konačnim rješenjima.....	25
19.1. Isplata obeštećenja u novcu	26
19.2. Obeštećenje izvršeno u obveznicama	30
20. Evidencije i dokumentovanje plaćanja obeštećenja	31
20.1. Evidencije u elektronskoj formi	31
20.2. Primjena člana 22 Zakona	31

MIŠLJENJE I PREPORUKE

Državna revizorska institucija, na osnovu čl. 4. Zakona o Državnoj revizorskoj instituciji i Odluke o vršenju revizije (br. 40113-032-197 od 13.02.2015. god.), izvršila je finansijsku reviziju i reviziju pravilnosti Godišnjeg finansijskog izvještaja Fonda za obeštećenje za 2014. godinu.

Revizija je izvršena u skladu sa Poslovníkom DRI i Međunarodnim standardima (ISSAI).

Na bazi sprovedene revizije, utvrđenog činjeničnog stanja i izjašnjenja subjekta revizije, Kolegijum DRI u sastavu dr Branislav Radulović (rukovodilac Kolegijuma) i Dragiša Pešić (član Kolegijuma), na sjednici održanoj 25.12.2015. godine, usvojio je:

KONAČAN IZVJEŠTAJ

O REVIZJI GODIŠNJEG FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA FONDA ZA OBEŠTEĆENJE ZA 2014. godinu

Odgovornost rukovodstva subjekta za finansijske izvještaje

Upravni odbor Fonda odlučuje i odgovoran je za poslovanje Fonda, donešene odluke o korišćenju sredstava Fonda, finansijske izvještaje i završni račun Fonda i uskladenost poslovanja sa zakonima i podzakonskim aktima kojima je regulisano poslovanje Fonda. Glavni službenik za finansije odgovoran je za izvršenje budžeta i pripremu finansijskih izvještaja i završnog računa Fonda.

Odgovornost Državne revizorske institucije

Državna revizorska institucija (DRI) odgovorna je za utvrđeno činjenično stanje, nalaze revizije, donijete zaključke i njihovu potkrijepljenost revizorskim dokazima i za izraženo mišljenje o upravljanju sredstvima budžeta, imovinom i ekonomskim poslovima od strane subjekta revizije.

MIŠLJENJE

Finansijskom revizijom Godišnjeg finansijskog izvještaja Fonda za obeštećenje za 2014. godinu nije utvrđeno da postoje materijalno značajne greške ili odstupanja od zvanično prezentiranih finansijskih izvještaja. Transakcije finansiranja iskazane su u skladu sa godišnjim zakonom o budžetu, evidentirane su u Glavnoj knjizi trezora, a isplate registrovane u okviru Konsolidovanog računa Državnog trezora, pa na osnovu toga, Kolegijum DRI nadležan za predmetnu reviziju izražava **pozitivno mišljenje**.

Revizijom pravilnosti utvrđeno je da u periodu od 2005. do 2014. godine nije obezbijeđena doljedna i potpuna primjena Zakona o povraćaju oduzetih imovinskih prava i obeštećenju, pa u skladu sa tim, nadležni Kolegijum DRI izražava **uslovno mišljenje na uskladenost postupka obeštećenja** sa Zakonom o povraćaju oduzetih imovinskih prava i obeštećenju za navedeni period.

Revizijom je utvrđeno da **Fond za obeštećenje** u svojim godišnjim finansijskim izvještajima do 2014. godine nije prikazivao sredstva za obeštećenje koja su isplaćivana sa računa kod poslovnih banaka.

Ministarstvo finansija, u skladu sa čl. 44 Zakona o povraćaju oduzetih imovinskih prava i obeštećenju i čl. 32 Zakona o budžetu (važećim u revizionom periodu), na posebni račun Fonda, od početka primjene Zakona 2005 godine, trebalo je da od ukupno ostvarenih prihoda od prodaje državne imovine u iznosu od 308.946.049,28€ uplati 10% (30.890.604,93€).

Godišnjim zakonima o budžetu u period 2005 – 2014 godina bilo je planirano da se isplati po ovom osnovu 23.228.990,91€. Od planiranog iznosa sredstava za obeštećenje u posmatranom periodu Fondu za obeštećenje iz budžeta je bilo odobreno za isplatu 17.904.376,73€.

Fond za obeštećenje u izjašnjenju na Preliminarni izvještaj DRI navodi “da je Ministarstvo finansija, shodno zaključku i odlukama Vlade Crne Gore, vršilo otkup obveznica Fonda, otkup potraživanja i prodaju imovine za obveznice Fonda i po tom osnovu umanjilo obavezu Fonda prema bivšim vlasnicima za 57.053.909,00€.”

Revizijom je utvrđeno da devet od uzrkom posmatranih deset jedinica lokalne samouprave i Zavod za zapošljavanje, na dan 31.12.2014. godine, nijesu u potpunosti izmirile obaveze prema Fondu za obeštećenje.

PREPORUKE

1. Zakonom o povraćaju oduzetih imovinskih prava i obeštećenju utvrđeni su izvori finansiranja za obeštećenje. Naime, u skladu s čl. 44 st. 4 Zakona o povraćaju oduzetih imovinskih prava i obeštećenju sredstava Fonda za obeštećenje obezbjeđuju se iz: akcija opredijeljenih za obeštećenje bivših vlasnika, obveznica Crne Gore, od prodaje državne imovine (10%), prodaje akcija državnih fondova (10%), ostvarenih sredstava od privatizacije preduzeća (7%) i ostalih izvora. Revizijom je utvrđeno da Ministarstvo finansija nije u skladu sa čl. 44 Zakona o povraćaju oduzetih imovinskih prava i obeštećenju na posebni račun Fonda uplaćivalo u punom iznosu od 10% namjenska sredstva za obeštećenje od prodaje državne imovine.
Devet od posmatranih deset jedinica lokalne samouprave i Zavod za zapošljavanje, na dan 31.12.2014. godine, nijesu u potpunosti izmirile obaveze prema Fondu za obeštećenje.
  - **Ministarstvo finansija, jedinice lokalne samouprave i državni fondovi treba da postupaju u skladu sa čl. 44 Zakona o povraćaju oduzetih imovinskih prava i obeštećenju tako što će od prihoda od prodaje državne imovine pravovremeno uplaćivati propisani iznos Fondu za obeštećenje na uplatni račun broj 832-214-40.**
2. Fond za obeštećenje je registrovan kao akcionar (registarski broj 1418308, JMB 1234587 i sa brojem računa 0103894209 - Izvod Centralne depozitarne agencije.) Revizijom je utvrđeno da Fond raspolaže sa hartijama od vrijednosti u iznosu od 37.040.982,87€, **ali ih nije evidentirao u Izvještaju o popisu.** U CDA su registrovane akcije:

JABD, OZVS, POEX, ULRI, ZEIN, ZICG, ZPCG, koje je Fond dobio prilikom gašenja Fonda za razvoj. Odluku o prodaji akcija donosi, po Odluci Vlade, Savjet za privatizaciju i sredstva dobijena od prodaje istih se uplaćuju na račun Fonda, koji se vodi kod Centralne banke, odnosno na centralni račun Budžeta. U 2014. godini nije bilo prometa ovih akcija. Evidencija pokretnih i nepokretnih stvari u državnoj svojini i njihov popis propisan je Uredbom o načinu vođenja evidencije („Sl list CG, br. 13/10). Čl. 4, st. 3, Uredbe propisano je da posebnu evidenciju hartija od vrijednosti (akcija) u svojini Crne Gore vode javne službe u čijem se portfelju nalaze. Procjena vrijednosti hartija od vrijednosti javnih službi vrši će se po postupku koje utvrđuje Ministarstvo finansija.

- **Fond treba da u Izvještaju o popisu evidentira kao svoju nematerijalnu imovinu i hartije od vrijednosti u portfelju (po izvodu iz CDA), po nominalnoj vrijednosti na dan 31.12.2015. godine.**
3. Revizijom je utvrđeno da Fond za obeštećenje nije podnosio Vladi Godišnji Izvještaj o radu i Izvještaj o prikupljenim sredstvima, raspoloživim akcijama i izdatim obveznicama. Fond je Izvještaj o prikupljenim sredstvima, raspoloživim akcijama i izdatim obveznicama mjesečno podnosio Ministarstvu finansija. Fond je Ministarstvu finansija 19.11.2015. godine dostavio Izvještaj o radu Fonda za 2014. godinu, radi upućivanja istog Vladi Crne Gore. Vlada Crne Gore do okončanja predmetne revizije nije razmatrla izvještaj Fonda.
- **Fond je dužan da** (u skladu sa čl. 45 Zakona o povraćaju oduzetih imovinskih prava i obeštećenju i čl. 9 i 14 Statuta) **blagovremeno podnosi Vladi godišnji Izvještaj o radu i Izvještaj o prikupljenim sredstvima, raspoloživim akcijama i izdatim obveznicama.**
4. Fond za obeštećenje je protiv više dužnika, na osnovu čl. 44 Zakona, za naplatu obeštećenja pokrenuo sporove pred osnovnim sudovima u Kotoru, Cetinju, H. Novom, Baru, Danilovgradu, Kolašinu i Rožajima.
- **Fond je u obavezi je da inicira naplatu namjenskih prihoda i uputi svim dužnicima opomene pred utuženje zbog nepoštovanja zakonskih propisa.**
5. Čl. 25 Zakona (st. 2 i 5), utvrđeno je pravo da Fond može zahtijevati od komisija za restituciju da dostave izvještaje o procjeni približne vrijednosti imovine čiji se povračaj traži, s ciljem realnijeg planiranja potrebnih sredstava za izmirenje obaveze države prema bivšim vlasnicima na dugoročnoj osnovi. Fond je obavijestio DRI da komisije u izvještajima **ne navode procjenu vrijednosti imovine** čiji se povračaj traži, te nije u mogućnosti da ni približno precizno procijeni iznos zahtijevanih sredstava. U toku revizije konstatovano je da je samo Komisija u B. Polju, na zahtjev Fonda dostavila izvještaj o procjeni približne vrijednosti imovine čiji se povračaj traži.

- **Fond treba da zahtijeva od komisija za povraćaj i obeštećenje da u što kraćem roku izvrše procjenu vrijednosti imovine čiji se povraćaj traži da bi se utvrdile obaveze države prema imalcima prava na povraćaj i obeštećenje.**
6. U postupku revizije utvrđeno je da Ministarstvo finansija nije vršilo efikasan nadzor nad radom Fonda i primjenom Zakonom o povraćaju oduzetih imovinskih prava i obeštećenju.
- **Ministarstvo finansija treba da vrši nadzor nad radom i poslovanjem Fonda u skladu sa čl. 12 Odluke Vlade o obrazovanju Fonda za obeštećenje.**

Rukovodilac Kolegijuma DRI
dr Branislav Radulović
Senator DRI

1. PRAVNI OSNOV ZA VRŠENJE REVIZIJE

Pravni osnov za vršenje revizije Godišnjeg finansijskog izvještaja Fonda za obeštećenje za 2014. godinu sadržan je u:

- Zakonu o Državnoj revizorskoj instituciji („Sl. list RCG“ br. 28/04, 27/06, 78/06 i „Sl. list CG“ 17/07; 73/10; 40/11 i 31/14);
- Godišnjem planu revizija Državne revizorske institucije za 2015. godinu br. 4011-06 od 27. decembra 2014. Godine, i
- Odluci o vršenju revizije nadležnog Kolegijuma Državne revizorske institucije broj 40113-032-197, od 13. februara 2015. godine.

Revizija Godišnjeg finansijskog izvještaja Fonda za obeštećenje vršena je u skladu sa:

- Poslovníkom Državne revizorske institucije („Sl. list CG“ br. 03/15);
- Uputstvom o metodologiji vršenja finansijske revizije i reviziji pravilnosti („Sl. list CG“ br. 07/15);
- Međunarodnim standardima revizije za javni sektor (ISSAI).

2. SUBJEKAT REVIZIJE

Fond za obeštećenje osnovan je na osnovu čl 44 Zakona o povraćaju oduzetih imovinskih prava i obeštećenju („Sl. list RCG“ br. 21/04; 49/07; 60/07 i „Sl. list CG“ br. 12/07 i 73/10) odlukom Vlade o obrazovanju Fonda za obeštećenje („Sl. list RCG“ br. 57/04).

Fond je obrazovan s ciljem obezbjeđenja sredstava za obeštećenje bivših vlasnika za prava oduzeta u korist opštenarodne, državne, društvene ili zadružne svojine.

Organi Fonda su: Upravni odbor i direktor.

Upravni odbor Fonda ima tri člana. Upravni odbor i direktora Fonda imenuje Vlada Crne Gore, na predlog ministra finansija. Mandat članova Upravnog odbora i direktora Fonda traje četiri godine i mogu ponovo biti imenovani.

Upravni odbor čine predstavnici: Ministarstva finansija, Ministarstva pravde i Zajednice opština. Članove Upravnog odbora predlaže ministar finansija u saradnji sa Ministarstvom pravde i Zajednicom opština. Visinu naknade za rad članova Upravnog odbora utvrđuje Vlada.

Član Upravnog odbora ne može biti lice koje je imalac prava po Zakonu o povraćaju oduzetih imovinskih prava i obeštećenju, niti njegov nasljednik.

O pitanjima iz svoje nadležnosti Upravni odbor odlučuje na sjednicama većinom glasova ukupnog broja članova Upravnog odbora.

Vlada Crne Gore je, na osnovu Odluke o obrazovanju Fonda za obeštećenje, rješenjem broj 03-10745/3 od 03.11.2011. godine imenovala je za člana Upravnog odbora Natašu Kovačević, pomoćnicu Ministra finansija, rješenjem broj: 08-1837/5 Mirjanu Purić, načelnicu finansijske službe u Ministarstvu pravde i rješenjem broj: 03-8615/4 Mladena Perišića, potpredsjednika Opštine Nikšić. Nataša Kovačević, pomoćnica Ministra finansija, je na sjednici Upravnog odbora izabrana za predsjednicu Upravnog odbora.

Rješenjem Vlade Crne Gore broj 08-227/3 od 06.02.2014. godine Dordina Lakić je imenovana za direktoricu Fonda za obeštećenje.

Član Upravnog odbora Fonda i direktor Fonda može biti razriješen prije isteka mandata: ako nesavjesno obavlja funkciju, ako trajno izgubi sposobnost za vršenje funkcije, ako je osuđen na bezuslovnu kaznu zatvora ili je osuđen za krivično djelo koje ga čini nedostojnim za obavljanje funkcije i na lični zahtjev.

Statutom Fonda se bliže uređuje organizacija i način rada Fonda. Saglasnost na statut i druga opšta akta Fonda daje Vlada. Revizijom je konstatovano da je saglasnost na statut Fonda dala Vlada Zaključkom broj: 02-1000 od 03.03.2005. godine.

Stručne i administrativne poslove za potrebe Fonda obavlja stručna služba. Na zaposlene u stručnoj službi Fonda primjenjuju se propisi o državnim službenicima i namještenicima.

Fond može radi obezbjeđenja ekonomičnog i efikasnog poslovanja, za obavljanje pojedinih poslova, koristiti usluge ministarstava i specijalizovanih Vladinih agencija.

Sredstva za rad Fonda obezbjeđuju se iz Budžeta Crne Gore.

Nadzor nad radom i poslovanjem Fonda vrši Ministarstvo finansija.

3. ORGANIZACIJA I KADROVSKA EVIDENCIJA

Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta Fonda za obeštećenje donijet je od strane Upravnog odbora, na sjednici održanoj 07. marta 2013. godine. Pravilnikom o sistematizaciji na koji je Vlada dala saglasnost zaključkom broj: 08-1186/4 od 04.07.2013. godine, u Fondu je sistematizovano 10 radnih mjesta. Konstatuje se uvidom u dokumentaciju da Fond za obeštećenje ima 6 zaposlenih.

Revizijom organizacije i kadrovske evidencije konstatovano je:

- da su pozakonska akta utvrđena članom 46 Zakona donijeta, kao i imenovanje Upravnog odbora i direktora Fonda izvršeno uz poštovanje utvrđenih rokova u Zakonu, i
- da je akt o organizaciji i sistematizaciji donijet u skladu s utvrđenom procedurom.

Svi zaposleni su zasnovali radni odnos putem oglasa preko Uprave za kadrove. Ostala mjesta predviđena pravilnikom nijesu popunjena.

4. VRSTA REVIZIJE

Državna revizorska institucija je u Fondu za obeštećenje izvršila **finansijsku reviziju i reviziju pravilnosti.**

5. PREDMET REVIZIJE

Predmet revizije bio je Godišnji finansijski izvještaj Fonda za obeštećenje za 2014. godinu i usklađenost poslovanja sa zakonom i drugim propisima.

6. CILJ REVIZIJE

Cilj **finansijske revizije** je izražavanje mišljenje o tome da li su finansijski izvještaji za 2014. godinu, po svim bitnim pitanjima, sastavljeni u skladu s prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja. Finansijska revizija je podrazumijevala provjeru namjenskog korišćenja sredstava i tačnosti i istinitosti finansijskih izvještaja Fonda za 2014. godinu.

Cilj **revizije pravilnosti** je izražavanje mišljenja da li su finansijske i druge radnje subjekata revizije, u svim materijalnim aspektima usklađene sa zakonima, drugim propisima i aktima koji su identifikovani kao kriterijumi za predmetnu reviziju. Revizija pravilnosti u najvećoj mjeri je podrazumijevala i procjenu izvršavanja zakonom i drugim propisima utvrđenih obaveza u obezbjeđivanju sredstava Fonda, kojima podliježe subjekat revizije i obveznici Zakona o povraćaju oduzetih imovinskih prava i obeštećenju. Revizija pravilnosti se odnosila i na poštovanje zakonskih obaveza o obezbjeđenju sredstava Fondu za obeštećenje iz dijela državne imovine, prodaje akcija državnih fondova i sredstava od privatizacije preduzeća, kao i drugih zakonskih rješenja koja se odnose na ovo pitanje i tretiraju cjelokupni period od donošenja Zakona, odnosno period od 10 godina.

7. METODE REVIZIJE

Finansijska revizija je uključivala ispitivanje dokaza, na bazi provjere uzoraka, kojima se potkrepljuju iznosi i informacije objelodanjene u finansijskim izvještajima.

Budžet Fonda iznosio je 2.272.927,33€, od čega je utrošeno 2.174.447,07€ na obeštećenje bivših vlasnika.

Sredstva za rad Fonda iznosila su 98.480,26€.

Imajući u vidu da se radi o potrošačkoj jedinici sa malim iznosom utrošenih sredstava u 2014. godini koja se odnose na poslovanje Fonda (98.480,26€) i malim brojem zaposlenih, to smo procjenu materijalnosti i veličinu uzorka utvrdili primjenom profesionalnog rasuđivanja.

Kao odabranu polaznu osnovu, materijalnost će se procijeniti na nivou od 1% na ukupno izvršene izdatke, odnosno za finansijski izvještaj u cjelini.

8. ANALITIČKI POSTUPCI

Analitički postupci, u fazi planiranja revizije, izvodili su se s ciljem boljeg razumijevanja poslovanja subjekta revizije i određivanja područja mogućeg rizika. Upoređivanjem pozicija izdataka iz finansijskih izvještaja i plana, ne daje se ocjena tačnosti i vjerodostojnosti finansijskih izvještaja, već je imala za cilj da se uoče određene zakonitosti koje treba da usmjere pažnju revizora na određena područja, odnosno da se revizija usmjeri na pojedine pozicije i područja većeg rizika.

9. RAČUNOVODSTVENI SISTEM

Računovodstveni sistem subjekta revizije zasnovan je na gotovinskoj osnovi i evidenciji u Glavnoj knjizi trezora.

Revizijom je posebno provjereno evidentiranje, od strane Fonda, ostvarenih prihoda po osnovu Zakona (član 44), s obzirom da obveznici Zakona svoje finansijske obaveze izvršavaju i kroz prenos vlasništva u akcijama i obveznicama na Fond.

Revizijom je bilo potrebno ocijeniti evidenciju finansijske imovine koju Fond posjeduje u vidu akcija dobijenih od državnih fondova, po osnovu njihove obaveze uplaćivanja 10% od vrijednosti prodatih akcija, kao i da li Fond ima pokretne ili nepokretne stvari u svojini i da li ih je ponudio kao obeštećenje bivšim vlasnicima (član 22 stva 6 Zakona);

Revizijom je bilo potrebno provjeriti i da li Fond za obeštećenje vodi evidencije imovine i obaveza u svojim pomoćnim evidencijama i da li je unutrašnjim aktima uredio organizaciju i način rada finansijsko računovodstvene službe, kao i evidenciju ostvarenih prihoda Fonda po osnovu Zakona, karakter tih sredstva (namjenska sredstva) i da li se vode kao depozitna sredstva.

Revizijom je konstatovano da je računovodstveni sistem zasnovan na gotovinskoj osnovi i sve transakcije obavljaju se preko konsolidovanog računa trezora. Fond nije ostvario sopstvene prihode.

U Fondu su imenovani službenici za finansijske, i to: službenik za odobravanje Đorđina Lakić i službenik za ovjeravanje Radojka Đaletić. Specimen državnih službenika raspoređenih na mjesto službenika za finansijske uredno je dostavljen Državnom trezoru.

Revizijom je konstatovano da su u Fondu izvršili razdvajanje funkcija službenika za odobravanje i službenika za ovjeravanje. Posebno lice je imenovano za obavljanje računovodstvenih poslova, ali istovremeno obavlja i poslove blagajnika.

10. ANALIZA SUBJEKTA REVIZIJE

U pripremi predmetne revizije prikupljeno je dovoljno mjerodavnih informacija i podataka o subjektu revizije i poslovanju. Informacije o subjektu revizije pribavljene su iz različitih dostupnih izvora, i to: zakona i propisa kojima je uređeno poslovanje subjekta revizije, iz izvještaja unutrašnje revizije, zapisnika sa sastanaka, razgovora s rukovodstvom i zaposlenima u Fondu, iz finansijskih izvještaja i izvršavanja obaveza Fonda prema drugim subjektima, shodno zakonskoj obavezi.

11. UNUTRAŠNJE KONTROLE

U skladu sa Zakonom o sistemu unutrašnjih finansijskih kontrola u javnom sektoru („Sl. list Crne Gore“ broj 73/08) i Uredbom o uspostavljanju unutrašnje revizije u javnom sektoru („Sl. list Crne Gore“ broj 23/09), Fond za obeštećenje je 15.07.2011. godine sklopio Sporazum o povjeravanju poslova unutrašnje revizije Ministarstvu finansija. U toku revidirane finansijske godine nije vršena revizija od strane unutrašnje revizije Ministarstva finansija.

Revizijom je konstatovano da Fond ima sljedeća unutrašnja akta o sprovođenju unutrašnjih finansijskih kontrola: Pravilnik o načinu evidentiranja i plaćanja ulaznih faktura, Pravilnik o pripremi obračuna plata, Pravilnik o korišćenju službenih automobila.

I FINANSIJSKA REVIZIJA

Finansijska revizija uključila je ispitivanje dokaza, na bazi provjere uzoraka, kojima se potkrepljuju iznosi i informacije objelodanjene u finansijskim izvještajima.

12. UTVRĐENO ČINJENIČNO STANJE

12.1. PLANIRANJE I IZVJEŠTAVANJE

U dijelu revizije koji se odnosi na planiranje i izvještavanje revizijom je izvršena analiza planiranja potrebnih sredstava za ostvarivanje funkcija Fonda, kako u pogledu poslovanja, tako i funkcije, shodno Zakonu o povraćaju oduzetih imovinskih prava i obeštećenju i blagovremeno podnošenje izvještaja o finansijskom poslovanju shodno zakonskoj proceduri.

13. PRIHODI FONDA

Prihodi budžeta Fonda za obeštećenje planirani su iz opštih prihoda, iako su izvori sredstava (namjenski prihodi) za obeštećenje utvrđeni Zakonom.

Naime, u skladu s članom 44 stav 4 Zakona o povraćaju oduzetih imovinskih prava i obeštećenju sredstava Fonda za obeštećenje obezbjeđuju se putem akcija, obveznica Crne Gore, dijelom od prodaje državne imovine (10%), prodaje akcija državnih fondova (10%), ostvarenih sredstava od privatizacije preduzeća (7%) i ostalih izvora.

13.1. Finansijski izvještaji

Fond za obeštećenje sačinio je finansijske izvještaje za 2014. godinu, i to: Izvještaj o novčanim tokovima III, Izvještaj o neizmirenim obavezama, Izjavu o načinu utroška sredstava nakon isteka fiskalne godine (Obrazac 8) i Izvještaj o utrošku sredstava tekuće budžetske rezerve (Obrazac 9).

13.2. Izvještaj o novčanim tokovima

Revizijom je konstatovano da je Fond, u skladu sa Pravilnikom o načinu pripreme, sastavljanja i podnošenja finansijskih izvještaja budžeta, budžetskih fondova i jedinica lokalne samouprave („Sl. list CG“ broj 31/10; 14/11 i 20/14 od 30.05.2014.g.) u propisanom roku dostavio finansijske izvještaje za 2014. godinu (dopisom br. 01-54 od 09.02.2015. godine) Ministarstvu finansija.

Izvještaj o novčanim tokovima III prikazuje prilive i odlive gotovine za period od 01.01. do 31.12.2014. godine, dostavljen Ministarstvu finansija 09.02.2015. godine. Tekući budžet Fonda za obeštećenje za 2014. godinu iznosio je 2.312.462,32€, dok je isti izvršen u iznosu od 2.272.927,33€, što čini 98,29% budžeta Fonda. U tekućem budžetu Fonda za obeštećenje za 2014. godinu došlo je do preusmjeravanja u iznosu od 6.235,39€, što je u skladu sa članom 35 zakona o budžetu Crne Gore („Sl. list RCG“ br.40/01...46/10). Revizijom je konstatovano da Fond nije imao neizmirenih obaveza na kraju budžetske godine, nije imao neutrošenih sredstava na dan

31.12.2014. godine i nije koristio sredstva tekuće budžetske rezerve u 2014. godini.

14. RASHODI

Pregled planiranih i izvršenih izdataka Fonda u 2014. godini

Ekonomska klasifikacija	Opis	Izvršenje u 2013. godini u skladu sa važećim kontnim okvirom	2014							
			Zakon o budžetu za 2014. god.	preusmjerenost +	preusmjerenost -	Razlika	tekući budžet	izvršenje	Razlika (izvršenje - tekući budžet)	% Izvršenja
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
41	Tekući izdaci	86.140,86	106.262,32				109.442,32	93.387,40	16.054,92	85,33
411	Bruto zarade i doprinosi na te.	56.816,79	58.097,32	301,39			58.398,71	58.234,18	164,53	99,72
	4111 Neto zarade		34.674,11	-			34.674,11	34.513,59	160,52	99,54
	4112 Porez na zarade		5.067,36	117,35			5.184,71	5.183,70	1,01	99,98
	4113 Doprinos na teret zaposlenog		12.420,68	116,36			12.537,04	12.536,04	1,00	99,99
	4114 Doprinos na teret poslodavca		5.175,21	49,19			5.224,40	5.223,40	1,00	99,98
	4115 Opštinski prirez		759,96	18,49			778,45	777,45	1,00	99,87
412	Ostala lična primanja	10.817,95	13.000,00				13.000,00	12.983,05	16,95	99,87
	427 Ostale naknade		13.000,00				13.000,00	12.983,05	16,95	99,87
413	Rashodi za materijal	2.089,79	6.840,00		(494,00)		6.346,00	2.757,31	3.588,69	43,45
	4131 Administrativni materijal		4.940,00		(494,00)		4.446,00	2.159,49	2.286,51	48,57
	4135 Rashodi za gorivo		1.900,00				1.900,00	597,82	1.302,18	31,46
414	Rashodi za usluge	4.304,13	8.625,00		(1.021,39)		7.603,61	4.100,48	3.503,13	53,93
	4141 Službena putovanja		1.425,00		(301,39)		1.123,61	18,00	1.105,61	1,60
	4143 Komunikacione usluge		7.200,00		(720,00)		6.480,00	4.082,48	2.397,52	63,00
415	Rashodi za tekuće održavanje	55,00	600,00				600,00	600,00	0,00	0,00
	4153 Tekuće održavanje opreme		600,00				600,00	600,00	0,00	0,00
419	Ostali izdaci	14.057,20	19.100,00	5.934,00	(1.540,00)		23.494,00	15.312,38	8.181,62	65,18
	4191 Izdaci po osnovu isplate ugovora o djelu		15.400,00		(1.540,00)		13.860,00	5.978,49	7.881,51	43,13
	4193 Izrada i održavanje softvera		2.500,00				2.500,00	2.320,50	179,50	92,82
	4199 Ostalo		1.200,00	5.934,00			7.134,00	7.013,39	120,61	98,31
441	Kapitalni izdaci	3.126,14	6.200,00		-620		5.580,00	5.092,86	487,14	91,27
	4415 Izdaci za opremu		6.200,00		-620		5.580,00	5.092,87	487,13	91,27
463	Otplata obaveza iz prethodnog perioda		2.200.000,00		(2.560,00)		2.197.440,00	2.174.447,07	22.992,93	98,95
	4630 Otplata obaveza iz prethodnih godina		2.200.000,00		(2.560,00)		2.197.440,00	2.174.447,07	22.992,93	98,95
	UKUPNO	91.267,00	2.312.462,32		6.235,39	6.235,39	2.312.462,32	2.272.927,33		98,29

Sredstva odobrena Budžetom Crne Gore Fondu za obeštećenje za 2014. godinu iznosila su 2.312.462,32€, a ista su izvršena u iznosu od 2.272.927,33€.

14.1. 411- Izdaci za bruto zarade i doprinose na teret poslodavca

Izdaci za bruto zarade i doprinose na teret poslodavca imaju najveće učešće od 62,21% u ukupnim izdacima.

	OPIS	IZNOS
1	Utvrđeno godišnjim planom za 2014. godinu	58.097,32
2	Promjene putem preusmjerenja	301,39
3	Tekući budžet	58.398,71
4	Izvršeno	58.234,18

Kod izdataka za bruto zarade i doprinose na teret poslodavca preusmjerenjem sredstava smanjeni su izdaci za neto zarade u iznosu od 327,50€, a povećani izdaci za porez na zarade u iznosu 284,80€ i izdaci za opštinski prirez u iznosu od 42,70€ i na taj način efekat preusmjerenja na poziciju 411- je neutralisan.

Revizijom je konstatovano da su u 2014-oj godini realno planirani izdaci za bruto zarade i doprinose. Planirana sredstva za bruto zarade i doprinose na teret poslodavca su **58.097,32€** a izvršenje je **58.234,18€**. Preusmjeravanjem sredstava sa pozicije 4141-službena putovanja u korist pozicije 411-bruto zarade i doprinosi na teret poslodavca je izvršen u iznosu od 301,39€. Zaposlenim službenicima i namještenicima zarada je redovno isplaćivana pri čemu je obračun zarada i obaveza po osnovu istih vršen u skladu sa Zakonom o porezu na dohodak fizičkih lica („Sl. list CG“ br. 65/01...86/09; 73/10; 40/11; 14/12; 6/13; 62/13 i 60/14). Porez na lična primanja se obračunava primjenom propisane poreske stope za kontrolisanu godinu a doprinosi za socijalno osiguranje primjenom Zakona o doprinosima za socijalno osiguranje poštujući odredbe Zakona o državnim službenicima i namještanicima i Zakona o zaradama državnih službenika i namještenika („Sl. list CG“ br. 86/09 i 49/10 i „Sl. list CG“ br.14/12).

Mjesečni izvještaji o obračunatim ličnim primanjima za zaposlene na obrascima IOPPD su uredno dostavljani poreskom organu a godišnji izvještaj o uplaćenim porezima i doprinosima svih zaposlenih za 2014. godinu je predat poreskom organu od strane Ministarstva finansija u propisanom roku.

- Revizijom nijesu utvrđene nepravilnosti.

14.2. 412 - Ostala lična primanja

	OPIS	IZNOS
1	Utvrđeno godišnjim planom za 2014. godinu	13.000,00
2	Promjene putem preusmjeravanja	
3	Tekući budžet	13.000,00
4	Izvršeno	12.983,05

Revizijom je konstatovano da su planirana sredstva za ostala lična primanja u 2014. godini iznosila 13.000,00€, a izvršenje je 12.983,05€ ili 99% plana. Sa ove budžetske pozicije isplaćene su: naknade članovima Upravnog odbora i novčane nagrade zaposlenima.

Naknade članovima Upravnog odbora su isplaćene u iznosu od 9.357,64€. Vlada je zaključkom broj 02-5406 od 21.10.2005. godine utvrdila mjesečnu naknadu za rad predsjednika Upravnog odbora u iznosu od 5 (pet) najnižih cijena rada u iznosu od 300,00€ i naknadu za rad članovima ovog odbora u iznosu od 4 (četiri) najniže cijene rada u iznosu od 240.00€.

Novčane nagrade zaposlenima su isplaćene u iznosu od 3.625,41€.

Novčane nagrade dodijeljene su na osnovu čl. 114 Zakona o državnim službenicima i namještenicima („Sl. list CG“ br. 66/12) i čl. 4 i 6 Uredbe o vrsti i postupku dodjele priznanja državnom službeniku i namješteniku („Sl. list CG“ br. 40/13).

- Revizijom nijesu utvrđene nepravilnosti.

14.3.413 - Rashodi za material

	OPIS	IZNOS
1	Utvrđeno godišnjim planom za 2014. godinu	6.840,00
2	Promjene putem preusmjeravanja	- 494,00
3	Tekući budžet	6,346,00
4	Izvršeno	2.757,31

Kod ove grupe računa bila je zahtijevana provjera plaćanja, koja se odnose na materijal, administrativni materijal (4.940,00€) i rashodi za gorivo (1.900,00).

Planirana sredstva za materijal u 2014. godini iznosila su 6.840,00€, a izvršenje je 2.757,31€ ili 40,31% plana. U 2013. godini izvršenje je bilo 27,25%, što ukazuje da nije izvršena realna procjena potrebnih sredstava za ove namjene.

Na poziciji **4131**-administrativni materijal planiran je iznos od 4.940,00€ sa koje je preusmjereno 494,00€ ili 10% u korist pozicije 4199-ostalo, dok izvršenje na ovoj poziciji iznosi 2.159,49€. Za sve izdatke postoji adekvatna dokumentacija u skladu sa ugovorima koji su sklopljeni u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama.

Na poziciji **4135**-rashodi za gorivo planiran je iznos od 1.900,00€, dok izvršenje na ovoj poziciji iznosi 597,82€. Za sve izdatke postoji adekvatna dokumentacija u skladu sa ugovorom („LUKOIL Montenegro“ d.o.o br. 01-32/6 od 03.03.2014.g.) koji je sklopljen u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama.

- Revizijom nijesu utvrđene nepravilnosti.

14.4. 414 - Rashodi za usluge

	OPIS	IZNOS
1	Utvrđeno godišnjim planom za 2014. godinu	8.625,00
2	Promjene putem preusmjeravanja	-1.021,39
3	Tekući budžet	7.603,61
4	Izvršeno	4.100,48

Kod grupe računa Rashodi za usluge (Službena putovanja 18,00€ i Komunikacione usluge 4.082,48€).

Planirana sredstva za usluge u 2014. godini iznosila su 8.625,00€ a izvršenje je 4.100,48€ ili 47,54% plana, a u prethodnoj godini 51,61%.

Na poziciji **4141**- službena putovanja planiran je iznos od 1.425,00€ sa koje je preusmjereno 301,39€ u korist pozicije 411- porezi i doprinosi na bruto zarade, dok izvršenje na ovoj poziciji iznosi 18,00€.

Na poziciji **4143**-komunikacione usluge planiran je iznos od 7.200,00€, sa koje je preusmjereno 720,00€ u korist pozicije 4199-ostalo, dok izvršenje na ovoj poziciji iznosi 4.082,48€. Za sve izdatke postoji adekvatna dokumentacija u skladu sa ugovorima („Crnogotski telekom“ AD; “Pošta Crne Gore“ AD) koji su sklopljeni u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama.

Revizijom nijesu utvrđene nepravilnosti.

14.5.415 - Rashodi za tekuće održavanje

	OPIS	IZNOS
1	Utvrđeno godišnjim planom za 2014. godinu	600,00
2	Promjene putem preusmjeravanja	
3	Tekući budžet	600,00
4	Izvršeno	

Na grupi računa 415 – rashodi za tekuće održavanje, evidentiraju se zahtjevi za plaćanje i plaćanja koja se odnose na izdatke koji su namijenjeni tekućem održavanju. Nema prikazane potrošnje za tekuće održavanje.

Revizijom je konstatovano da je ova potrošačka jedinica i za 2013. godinu (1.900,00€) i 2014. godinu (600,00€) zahtijevala i u budžetu su planirana i odobrena sredstva za tekuće održavanje, iako nije ostvarena potrošnja po tom osnovu, osim 55,00€ u prošloj godini.

Planirana sredstva za tekuće održavanje u 2014. godini iznosila su 600,00€, a izvršenje je 0,00€, a u 2013. godini 2,9%.

14.6.419 - Ostali izdaci

	OPIS	IZNOS
1	Utvrđeno godišnjim planom za 2014. godinu	19.100,00
2	Promjene putem preusmjeravanja	-4.394,00
3	Tekući budžet	23.494,00
4	Izvršeno	15.312,38

Na grupi računa 419 – Ostali rashodi, evidentiraju se zahtjevi za plaćanje i plaćanja koja se odnose na ostale izdatke, a odnose se na isplate po osnovu ugovora o dijelu 5.978,49€, Izrada i održavanje softvera 2.320,50€ i Ostalo 7.013,39€.

GODINA	PLANIRANO	IZVRŠENO-EVIDENCIJA TREZORA	IZVRŠENO-EVIDENCIJA SUBJEKTA REVIZIJE	INDEX IZVRŠENO/ PLANIRANO X 100	RAZLIKA
1	2	3	4	5=3/2X100	6=4-3
2013	36.074,90	14.057,20	14.057,20	38,97	
2014	19.100,00	15.312,38	15.312,38	80,17	

Planirana sredstva za ostale usluge u 2014. godini iznosila su 19.100,00€, a izvršeno je 15.312,38€ ili 80,17% plana.

Na poziciji **4191**-isplata ugovora o djelu planiran je iznos od 15.400,00€ sa koje je preusmjereno 1.540,00€ u korist pozicije 4199-ostali izdaci, dok izvršenje na ovoj poziciji iznosi 5.978,49€. Za sve izdatke postoji adekvatna dokumentacija u skladu sa ugovorima („Lazar Vukadinović“ -konsultantske usluge; „Marko Polo Travel“ d.o.o i „Parking servis Podgorica“ d.o.o.) koji su sklopljeni u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama.

Na poziciji **4193**- usluge održavanje softvera planiran je iznos od 2.500,00€, dok izvršenje na ovoj poziciji iznosi 2.320,50€. Za sve izdatke postoji adekvatna dokumentacija u skladu sa ugovorom („MG SOFT“ d.o.o. br.01-33/5 od 03.03.2014.g.) koji je sklopljen u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama.

Na poziciji **4199**-ostali izdaci planiran je iznos od 1.200,00€ na koju je preusmjeren iznos od 5.934,00€, dok izvršenje na ovoj poziciji iznosi 7.013,39€. Za sve izdatke postoji adekvatna dokumentacija u skladu sa ugovorima („CDA Podgorica“ AD i „WATER GRUP“ d.o.o.) koji su sklopljeni u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama.

- Revizijom nijesu utvrđene nepravilnosti.

14.7.441 - Kapitalni izdaci

OPIS	IZNOS
1 Utvrđeno godišnjim planom za 2014. godinu	6.200,00
2 Promjene putem preusmjeravanja	- 620,00
3 Tekući budžet	5.580,00
4 Izvršeno	5.092,86

Planirana sredstva za kapitalne izdatke u 2014. godini iznosila su 6.200,00€ sa koje je preusmjereno 620,00€ u korist pozicije 4199-ostali izdaci, a izvršenje je 5.092,86€ ili 82,14% plana.

Svi kapitalni izdaci se odnose na poziciju **4415**-izdaci za opremu koja je obuhvaćena u popisnim listama. Za sve izdatke postoji adekvatna dokumentacija u skladu sa ugovorima („BOS-DESIGN“ d.o.o; „Rokšped Auto Centar“ d.o.o.; „Forma“ d.o.o.; „Jugodata“ d.o.o. i „VISNI“ d.o.o.) koji su sklopljeni u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama.

Revizijom nijesu utvrđene nepravilnosti.

14.8.463 - Otplate obveza iz predhodnih godina

OPIS	IZNOS
Utvrđeno godišnjim planom za 2014. godinu	2.200.000,00
Promjene putem preusmjeravanja	-2.256,00
Tekući budžet	2.197.440,00
Izvršeno	2.174.447,07

Fond za obeštećenje dostavio je Izvještaj da nema neizmirenih obaveza, a planirana i utrošena sredstva za otplatu obaveza iz prethodnih godina odnose se na isplatu redovne tranše korisnicima obeštećenja, po Odluci Vlade CG. Ovim sredstvima, iako se evidentiraju na poziciji Fonda za obeštećenje, raspolaže Ministarstvo finansija.

Planirana sredstva za neizmirene obaveze iz prethodnih godina u 2014. godini iznosila su 2.200.000,00€ a izvršenje je 2.174.447,07€ ili 98,84% plana. Sa ove budžetske pozicije izvršeno je preusmjerenje u iznosu od 2.560,00€ u korist računa 4199-ostali izdaci-ostalo.

Sa ove pozicije je u 2014. godini vršena isplata obeštećenja bivšim vlasnicima po konačnim rješenjima dostavljenim Fondu za obeštećenje do 31. decembra prethodne godine, a u skladu sa Zakonom o povraćaju oduzetih imovinskih prava i obeštećenju („Sl. list CG“ br. 21/04 i 49/07). Naime, članom 22 Zakona propisano je, da bivši vlasnik stiče pravo na obeštećenje novčanim sredstvima, proporcionalno iznosu zahtjeva u odnosu na ukupna potraživanja prema Fondu za obeštećenje. Obeštećenje se isplaćuje u jednogodišnjim ratama, čija isplata se vrši 15. jula svake godine.

Visinu rate obeštećenja za svaku godinu utvrđuje Vlada CG, te je shodno ovom članu Zakona Vlada donijela Uredbu o utvrđivanju isplate obeštećenja bivšim vlasnicima oduzetih imovinskih prava u novčanim sredstvima za 2014.god. („Službeni list CG“ br. 28/14).

Isplatu godišnje rate od 3% za 2014. godinu (od ostatka duga) Fond je izvršio u skladu sa zakononskim propisima preko Državnog trezora Ministarstva finansija. Revizijom je konstatovano da u 2012 i 2013 godini nijesu planirana sredstva za ove namjene na budžetu Fonda za obeštećenje, već su isplaćena sa pozicije otplata obaveza iz prethodnih godina –budžeta Ministarstva finansija.

- Revizijom nijesu utvrđene nepravilnosti.

15. IMOVINA

Revizija imovine revidirano je u kojoj mjeri subjekat revizije raspolaže zakonito i ekonomično sa povjerenom mu državnom imovinom i sagleda evidencija imovine u hartijama od vrijednosti (akcije i obveznice) koje Fond ima u posjedu (Izvod CDA).

Fond za obeštećenje obavlja djelatnost u poslovnom prostoru u ulici Novaka Miloševa broj 10 ustupljenom na korišćenje bez naknade od strane Ministarstva finansija Crne Gore.

Odlukom direktora Fonda za obeštećenje broj 01-585 od 30.12.2014.godine formirana je tročlana komisija za popis osnovnih sredstava. Podaci o popisu imovine Fonda za obeštećenje sa stanjem na 31.12.2014. godine dostavljeni su Ministarstvu finansija - Državnom trezoru dana 09.02.2015. godine.

Obračun amortizacije je urađen u skladu sa Pravilnikom o razvrstavanju materijalne i nematerijalne imovine po grupama i metodama za utvrđivanje amortizacije budžetskih i vanbudžetskih korisnika („Sl. list Crne Gore“ broj 32/03).

Revizijom je konstatovano da Fond za obeštećenje raspolaže sa sljedećim portfeljom hartija od vrijednosti:

Stanje akcija Fonda za obeštećenje
na dan 31.12.2014. godine

NAZIV EMINENTA	KOLIČINA	NOM VRD	UKUPNO
FOO2	19.078.832	1	19.078.832,00
JABD	509.063	19,6651	10.010.774,80
OZVS	1.665	4,6675	7.771,39
POEX	16.946	5,6845	96.329,54
ULRI	183.085	39,5005	7.231.949,04
ZEIN	33.946	8,1602	277.006,15
ZICG	118.148	2,7891	329.526,59
ZPCG	1.665	5,2813	8.793,36
UKUPNO			37.040.982,87

Prema Izvodu CDA Fond za obeštećenje je registrovan kao akcionar - registarski broj 1418308, JMB 1234587 i sa brojem računa 0103894209.

Kod CDA su registrovane akcije: JABD, OZVS, POEX, ULRI, ZEIN, ZICG, ZPCG, koje je Fond za obeštećenje dobio prilikom gašenja Fonda za razvoj.

- **Fond za obeštećenje nije u izvještaju o popisu imovine evidentirao hartije od vrijednosti u portfelju.**

Odluku o prodaji ovih akcija donosi, po Odluci Vlade, Savjet za privatizaciju i sredstva dobijena od prodaje istih se uplaćuju preko računa Fonda, koji se vodi kod Centralne banke Crne Gore, na centralni račun Budžeta. U 2014. godini nije bilo prometa ovih akcija.

Evidencija pokretnih i nepokretnih stvari u državnoj svojini i njihov popis propisan je Uredbom o načinu vođenja evidencije (Sl list CG 13/10). Članom 4, stav 3, Uredbe propisana je posebna evidencija hartija od vrijednosti (akcija) u svojini Crne Gore vode javne službe u čijem se portfelju nalaze.

Procjena vrijednosti hartija od vrijednosti javnih službi vrši će se po postupku koje utvrdi Ministarstvo finansija.

- **Preporučuje se Fondu za obeštećenje da u izvještaju o popisu imovine evidentira i hartije od vrijednosti u portfelju, po izvodu CDA po nominalnoj vrijednosti akcija na dan 31.12.2015. godine, kao svoju nematerijalnu imovinu.**

16. BLAGAJNIČKO POSLOVANJE

Revizijom je utvrđeno, na osnovu evidencije iz Glavne knjige trezora, gotovinska plaćanja izdataka izvršena su u iznosu od 138,86€.

Fond za obeštećenje je u potpunosti integrisan u sistem Državnog trezora. Na osnovu zahtjeva Fonda za obeštećenje Ministarstvo finansija je utvrdilo visinu stalnog avansa u iznosu od 1.000,00€ a pravdanje avansa se vrši na osnovu računa, priznanica i druge vjerodostojne dokumentacije. Subjekt revizije može podizati gotovinu sa pozicije 413-1 - rashodi za administrativni materijal; 414-1 - rashodi za službena putovanja i 414-3 -

rashodi za komunikacione usluge. Na uvid su pružene procedure u rukovanju državnim novcem.

Uvidom u poslovnu dokumentaciju utvrđene su poslovne promjene kod blagajne:

Ukupna podignuta gotovina za potrebe blagajne:	500,00€
-Utrošeno:	138,86€
-Povraćaj novca u Trezor:	361,14€
-Saldo na 31.12.2014.	0,00€

Subjekt revizije vodi registar primljenih faktura a fakture se plaćaju do datuma dospjeća plaćanja.

- Revizijom nijesu utvrđene nepravilnosti.

17. JAVNE NABAVKE

Kod provjere postupka javnih nabavki kontrolisan je process usklađenost javnih nabavki s Zakonom o javnim nabavkama i podzakonskim propisima donešenih na osnovu Zakona o javnim nabavkama.

U Fondu za obeštećenje je imenovan službenik za javne nabavke, Odlukom br.01-211/04, koji je shodno čl. 58 Zakona o javnim nabavkama položio stručni ispit. Imenovani ažurno vodi arhivu javnih nabavki, priprema plan javnih nabavki, kao i priprema i podnosi izvještaj o javnim nabavkama koji sadrži podatke o svim vrstama sprovedenih postupaka javnih nabavki u 2014. godini.

Uvidom u poslovnu dokumentaciju utvrđeno je da je ispoštovana procedura javnih nabavki propisana Zakonom o javnim nabavkama („Sl list RCG“ broj 42/11).

Shodno članu 118 stav 1 istog zakona subjekt revizije je u propisanom roku (dana 17.02.2015. godine) Upravi za javne nabavke dostavio izvještaj o sprovedenim postupcima javnih nabavki koje je Fond za obeštećenje sproveo u 2014. godini, br. 01-68/1. Revizor je konstatovao potrošnju Fonda za obeštećenje u 2013 i 2014 godini:

Godina	Plan	Izvršenje	Robe	Usluge	Radovi	Ukupno
2013	31.524,00	18.093,09	6.681,04	11.412,05	-	18.093,09
2014	30.695,00	22.110,04	5.375,90	13.943,60	-	22.110,04

Fond za obeštećenje planom javnih nabavki za 2014. godinu planirao je iznos od 30.695,00€, koji se odnosi na robe i usluge.

Ugovorena vrijednost javnih nabavki u 2014. godini je iznosila 22.110,04€, što čini 70,03% u odnosu na ukupni godišnji planirani iznos za javne nabavke.

Od ugovorenih 22.110,04€ na robe se odnosi 8.585,50€ a na usluge 13.524,54€. Kako se uglavnom radi o nabavkama male vrijednosti ispod 5.000,00€, Fond za obeštećenje je u skladu sa Zakonom, ipak, sproveo otvoreni postupak za konsultantske usluge - vještačenja; 9 (devet) postupaka šoping metodom, a neposrednim sporazumom iznos od 2.469,98€, što je 9,57% od izvršenja budžeta za prethodnu godinu.

- Revizijom nijesu utvrđene nepravilnosti.

II REVIZIJA PRAVILNOSTI

Cilj revizije pravilnosti bio je provjera usaglašenosti rada Fonda sa važećim zakonima i dugim propisima. Osnovna djelatnost Fonda za obeštećenje, koja je regulisana Zakonom o povraćaju oduzetih imovinskih prava i obeštećenju ("Sl. list RCG", br. 21/04, 49/07, 60/07, i "Sl. list C G", br.12/07) i Statutom Fonda, sastoji se u: pribavljanju i isplati sredstava za obeštećenje bivšim vlasnicima na osnovu Zakona, podzakonskih propisa i pravosnažnih rješenja. Revizijom pravilnosti poslovanja Fonda za obeštećenje naročito je izvršena provjera poštovanja zakonskih obaveza Fonda u obezbjedjivanju i isplati sredstava za obeštećenje za period od 10 godina od prodaje dijela državne imovine, prodaje akcija državnih fondova i sredstava od privatizacije preduzeća, prodaje državnih obveznica restitucije i ostalih izvora u skladu sa zakonom. Izvršena je provjera poštovanja i drugih propisa kojima se reguliše proces obeštećenja.

18. SREDSTVA ZA OBEŠTEĆENJE BIVŠIH VLASNIKA

Izvori sredstava za Fond za obeštećenje propisani su članom 44 stav 4 Zakona o povraćaju oduzetih imovinskih prava i obeštećenju. Sredstava Fonda za obeštećenje obezbjeđuju se putem akcija, obveznica Crne Gore, dijelom od prodaje državne imovine (10%), prodaje akcija državnih fondova (10%), ostvarenih sredstava od privatizacije preduzeća (7%) i iz ostalih izvora.

18.1. Sredstva opredijeljena iz budžeta Crne Gore

Fondu za obeštećenje je godišnjim zakonima o budžetu za obeštećenje bivših vlasnika, u periodu 2005-2014. godina, bilo planirano da se iz državnog budžeta izdvoji **23.228.990,91€**.

Pregled sredstava iz budžeta Crne Gore, opredijeljenih Fondu za obeštećenje bivših vlasnika u periodu 2005-2014. godina

god.	planirano €	preneseno	razlika (1-2) €
2005	1.000.000,00	999.999,96	0,04
2006	2.028.990,91	2.028.990,91	0,00
2007	500.000,00	499.999,97	0,03
2008	8.000.000,00	6.788.209,10	1.211.790,90
2009	4.500.000,00	1.951.518,34	2.548.481,66
2010	2.500.000,00	1.774.792,23	725.207,77
2011	2.500.000,00	1.686.419,15	813.580,85
2012	0,00	0,00	0,00
2013	0,00	0,00	0,00
2014	2.200.000,00	2.174.447,07	25.552,93
	23.228.990,91	17.904.376,73	5.299.061,25

Od planiranog iznosa sredstava za obeštećenje u posmatranom periodu Fondu za obeštećenje iz budžeta je bilo odobreno za isplatu **17.904.376,73€**.

18.2. Sredstva od prodaje državne imovine

Pregled ostvarenih prihoda budžeta Crne Gore od prodaje državne imovine u periodu 2005-2014.godina:

godina	Prihodi od prodaje državne imovine
2005	136.309.965,24
2006	6.287.921,72
2007	10.822.336,60
2008	17.899.276,54
2009	107.021.361,99
2010	5.128.633,80
2011	3.351.251,94
2012	3.484.625,40
2013	11.948.846,35
2014	6.691.829,70
UKUPNO:	308.946.049,28

Sumiranjem podataka iz završnih računa budžeta Crne Gore državni revizor je utvrdio da su prihodi budžeta Crne Gore od prodaje državne imovine u periodu 2005 - 2014. godina iznosili 308.946.049,28€.

Ministarstvo finansija je na osnovu člana 44 Zakona bilo obavezno da izdvoji 10% ili **30.894.604,93€** Fondu za obeštećenje za isplatu obeštećenja bivšim vlasnicima od ostvarenih prihoda budžeta od prodaje državne imovine.

- Revizijom je utvrđeno da je Ministarstvo finansija na osnovu godišnjih zakona o budžetu iz budžeta Crne Gore Fondu za obeštećenje prenijelo **17.904.376,73€**, od čega je na osnovu konačnih rješenja bivšim vlasnicima isplaćeno obeštećenje u novcu u iznosu od **16.925.238,09€**.

Fond za obeštećenje u izjašnjenju¹ na preliminarni izvještaj DRI navodi “da je Ministarstvo finansija, shodno zaključku i odlukama Vlade Crne Gore, vršilo otkup obveznica Fonda, otkup potraživanja i prodaju imovine za obveznice Fonda i po tom osnovu umanjilo obavezu Fonda prema bivšim vlasnicima za **57.053.909,00€**.”

18.3. Sredstva od prodaje državne imovine u opštinama

Na uzorku od deset opština u periodu 2005 – 2014. godina uzeti su podaci iz završnih računa o prihodima opština od prodaje državne imovine. Pregled uplata sredstava Fondu za obeštećenje iz opština dat je na osnovu podataka dobijenih od Fonda.

¹ Broj 01-507/1 od 21.12.2015.g.

Prihodi opština od prodaje državne imovine i izvršenje zakonske obaveze prema Fondu za obeštećenje u periodu 2005 – 2013 godina

Opština	Plan	Ostvareno	Obaveza prema Fondu	Uplaćeno Fondu
PODGORICA	102.150.060,00	90.579.447,45	9.057.944,75	4.792.859,50
NIKŠIĆ	1.937.344,20	888.873,83	88.887,38	88.093,25
H.NOVI	6.857.409,00	5.888.801,28	588.880,13	160.230,66
KOTOR	12.722.542,50	10.338.536,34	1.033.853,63	1.482.490,06
TIVAT	4.754.700,00	3.288.811,00	328.881,10	308.909,22
BUDVA	34.859.100,00	40.503.071,00	4.050.307,10	2.376.955,74
BAR	44.804.360,00	41.671.600,00	4.167.160,00	546.606,50
ULCINJ	3.365.212,00	405.929,00	40.592,90	1.710,00
B.POLJE	3.379.500,00	2.221.202,10	222.120,21	5.000,00
BERANE	2.283.136,00	914.927,00	91.492,70	31.614,40
UKUPNO	217.113.363,70	196.701.199,00	19.670.119,90	9.794.469,33

Posmatrane opštine su bile obavezne da od ostvarenih prihoda od prodaje državne imovine koji su iznosili 196.701.199,00 uplate 10% ili 19.670.119,90€ Fondu za obeštećenje. Prema izvedenim podacima državnog revizora devet posmatranih opština je na dan 31.12.2013. godine dugovalo Fondu za obeštećenje 10.324.287,00€. (napomena- Kotor uplatio više nego što je obavezan i to za iznos od 448.636,43€).

Fond za obeštećenje u izjašnjenju² na Preliminarni izvještaj DRI naveo je da “u završnim računima opština na poziciji prihodi od prodaje državne imovine, opštine prikazuju i druge prihode kao što su zakup, kompezacije i drugo, pa samim tim prikazani iznosi ne odgovaraju stvarnom stanju duga opština prema Fondu”:

- Opština Podgorica po osnovu ove zakonske obaveze duguje Fondu 931.557,38€.
- Opština Herceg Novi po osnovu ove zakonske obaveze duguje Fondu 123.331,28€.
- Opština Kotor je izmirila sve obaveze prema Fondu pa u tom smislu ne stoji konstatacija da je ista pretplatila Fond već je ispunila svoju zakonsku obavezu na način što je po izvršenoj prodaji imovine uplatila Fondu odgovarajući iznos.
- Opština Tivat po osnovu zakonske obaveze od prodaje državne imovine duguje Fondu 19.971,88€k kako i stoji u izvještaju.
- Opština Ulcinj po osnovu zakonske obaveze od prodaje državne imovine duguje Fondu 51.460,03€.
- Opština Bijelo Polje po osnovu zakonske obaveze duguje Fondu 38.516,14€, do sada uplatila 21.071,70€, tako da je ostala dužna 17.445,00€.
- Dug opštine Bar prema Fondu za 2207 godinu iznosi 2.643.731,30€, a ne 3.354.236,00€ koliko iznosi prema završnom

² Broj 01-507/1 od 21.12.2015.g.

računu za 2007. godinu. Ovo iz razloga što je opština isplatila od iznosa prodane imovine bivše vlasnike u iznosu 7.105.047,00€.“

Fond za obeštećenje je protiv dužnika, po osnovu člana 44 Zakona, za naplatu obeštećenja pokrenuo više sporova pred osnovnim sudovima u Kotoru, Cetinju, Herceg Novom, Baru, Danilovgradu, Kolašinu i Rožajima.

18.4. Sredstva od prodaje imovine državnih fondova

Investiciono razvojni fond je u periodu 2005-2014. godina od ostvarenih prihoda od prodaje državne imovine koji su iznosili **65.017.540,74€**, prema podacima kojima je raspolagao državni revizor, prenio Fondu za obeštećenje 7.756.015,52€ sredstava za obeštećenje (u novcu 2.785.243,74€, u obveznicama 2.621.023,85€ i akcijama nominalne vrijednosti 2.349.748,00€).

- Fond za obeštećenje u izjašnjenju na preliminarni izvještaj DRI navodi: „Investiciono razvojni fond je Fondu za obeštećenje na osnovu zakonske obaveze prenio u obveznicama na restricted račun Fonda kod CDA 9.827.489,00 (F001 2.621.023,00 i F002 7.206.466,00), a u novcu 2.785243,74€.

Fond PIO je od osvarenih prihoda od prodaje državne imovine u periodu 2005-2014. godina, koji su iznosili 48.358.526,81€, Fondu za obeštećenje na ime uplate 10 % sredstava za obeštećenje u periodu 2005-2014. godina, prenio obveznice restitucije u nominalnoj vrijednosti od 5.217.121,00€.

Zavod za zapošljavanje (v.dopis broj:10-1452, od 27.02. od 2015.godine) od osvarenih prihoda od prodaje državne imovine u periodu 2005-2014. godina u iznosu od 16.878.872,12€ dužan je namjenski da uplati 10 % Fondu za obeštećenje, tj. iznos od 1.687.886,00€ sredstava za obeštećenje. Revizoru nijesu prezentirani dokazi da je Zavod izvršio navedenu obavezu.

U izjašnjenju³ na preliminarni izvještaj DRI Zavod za zapošljavanje navodi:

- “da je Fondu za obeštećenje prenešeno 1.314.100 komada obveznica restitucije po nominalnoj vrijednosti 1 euro;
- da će se sa računa Zavoda kod CDA prenijeti 192.739 komada obveznica;
- da je dug prema Fondu za obeštećenje 154.074,24 eura.”

U izjašnjenju⁴ na preliminarni izvještaj DRI Fond za obeštećenje navodi: “Zavod za zapošljavanje po osnovu prodaje imovine Fondu je na restricted račun Fonda kod CDA prenio u obveznicama 1.208.187,00 i 192.739,00.”

- **Ministarstvo finansija, jedinice lokalne samouprave i državni fondovi treba da postupaju u skladu sa čl. 44 Zakona o povraćaju oduzetih imovinskih prava i obeštećenju tako što će propisani iznos od prihoda od prodaje državne imovine**

---

³ 06-100/22 od 09.12.2015.g.

⁴ Broj 01-507/1 od 21.12.2015.g.

pravovremeno uplaćivati na propisani račun: 832-214-40 Fond za obeštećenje.

18.5. Emisija državnih obveznica

Emisija obveznica za plaćanje naknade za obeštećenje je regulisana članom 25 Zakona i Uredbom o načinu izdavanja obveznica i postupku ostvarivanja prava na refundaciju bivših vlasnika ("Sl. list RCG", br. 10/06 od 22.02.2006). Radi izmirenja obaveza bivšim vlasnicima, Fond je do kraja 2014. godine emitovao dvije serije državnih obveznica.

Obveznice po osnovu obeštećenja se mogu koristiti za kupovinu akcija, udjela i druge imovine Republike Crne Gore i državnih fondova za koje Vlada odredi da se mogu kupovati obveznicama Fonda za obeštećenje, kao i za isplatu poreskih obaveza (prihod Republike) bivših vlasnika, odnosno njihovih nasljednika (isključeni su svi drugi sticaoci obveznica od ovog prava).

Rok važenja svih izdatih serija obveznica po osnovu obeštećenja je deset godina od dana stupanja na snagu Zakona (stav 6) odnosno člana 12 Zakona o izmjenama i dopunama Zakona.

Poslije isteka roka važenja obveznica, nerealizovane obveznice se povlače i poništavaju. Fond za obeštećenje, na zahtjev vlasnika obveznica, je obavezan da donese rješenja kojima im se ponovo priznaje pravo na obeštećenje i to u novčanom iznosu neiskorišćenih obveznica.

1) Upravni odbor Fonda za obeštećenje 09.03.2006. godine, donio je Odluku broj:01-53/1 o prvoj emisiji obveznica Crne Gore po osnovu obeštećenja bivših vlasnika (Sl. list RCG br.17/06 i 49/06), u ukupnoj nominalnoj vrijednosti od 105.000.000,00€. Eminent obveznica je Republika Crna Gora. Oznaka serije obveznica je F001. Ukupan broj emitovanih hartija je 105.000.000. Nominalna vrijednost jedne obveznice je 1€. Obveznice glase na ime. Na obveznice se ne računa kamata. Rok važenja ove serije obveznica bio je 08.04.2007. godine. Nakon isteka ovog roka obaveza je bila da se nerealizovane obveznice povuku i ponište. Za realizaciju ove odluke odgovoran je Fond za obeštećenje.

U Fondu je državni revizor dobio na uvid Obavještenje-Zapisnik Centralne depozitarne agencije - CDA broj: SI/izv. FO od 24.09.2007. godine, o primopredaji tj. realizaciji emisije obveznica simbola F001. U Zapisniku piše da je na dan 24.09.2007. godine realizovano 63.973.018€ obveznica simbola F001, što je potvrđeno i izvodom iz CDA.

Vlasnik obveznice (bivši vlasnik ili kupac obveznica na tržištu) ima pravo da, u roku od šest mjeseci po isteku važenja obveznice, podnese Fondu za obeštećenje zahtjev da mu se iznos, na koji glase obveznice, naknadi u novcu na način utvrđen u članu 22 stav 1 alineja 1 Zakona. Fond za obeštećenje je, na zahtjev vlasnika obveznica, donosio rješenja kojima im se ponovo priznaje pravo na obeštećenje i to u novčanom iznosu neiskorišćenih obveznica.

2) Upravni odbor Fonda za obeštećenje na sjednici, od 30.08.2007. godine donio je Odluku broj:01-704/1 o drugoj emisiji obveznica Crne Gore po osnovu obeštećenja bivših vlasnika (Sl. list RCG br.52/07), u ukupnoj nominalnoj vrijednosti od 210.000.000,00€. Nominalna vrijednost jedne obveznice je 1€. Obveznice glase na ime. Na ove obveznice se ne računa kamata. Rok važenja ove serije obveznica je 18.08.2017. godine.

Nakon isteka ovog roka nerealizovane obveznice se povlače i poništavaju. Rok važenja svih izdatih serija obveznica po osnovu obeštećenja ističe 08.08.2017.godine.

Kako je propisano članom 25 Zakona i Uredbom, obveznice za obeštećenje nijesu u pravom smislu obveznice, jer nemaju rok dospelja već imaju rok važenja na koji se ne mogu unovčiti. Na njihovu nominalnu vrijednost se ne računa kamata. Njima se djelimično olakšava isplata obeštećenja tako što se može izvršiti kompenzacija poreske obaveze korisnika obeštećenja prema državi za iznos obeštećenja izraženog u obliku ovih obveznica. Mogu se koristiti za kupovinu akcija, udjela i druge imovine Republike Crne Gore i državnih fondova. Ovakvim načinom plaćanja obeštećenja emisijom Obveznica bez određivanja fiksnog roka dospelja samo malom dijelu korisnika obeštećenja koji se razumiju u berzanske poslove je olakšalo i ubrzalo kompenzaciju vrijednosti oduzete imovine. Većina korisnika obeštećenja su lica starija od 70 godina, i nijesu vični trgovini hartijama od vrijednosti, nikada neće biti obeštećeni u punom iznosu, jer bi trebala da žive mnogo duže nego što je prosječni ljudski vijek.

19. ISPLATA OBEŠTEĆENJA PO KONAČNIM RJEŠENJIMA

Obveznik obeštećenja bivših vlasnika na osnovu čl. 10 Zakona o povraćaju oduzetih imovinskih prava i obeštećenju je Republika Crna Gora, koja je obavezna da obezbijedi sredstva u Fondu za obeštećenje u skladu sa Zakonom. Obeštećenje je naknada bivšim vlasnicima koju Fond isplaćuje umjesto povraćaja oduzete stvari i prava. Bivši vlasnici koji nemaju pravo na povraćaj oduzetih imovinskih prava imaju pravo na obeštećenje u skladu sa članom 22 Zakona, u novčanim sredstvima koja se isplaćuju iz Fonda podnosiocima zahtjeva, proporcionalno iznosima zahtjeva u odnosu na ukupna potraživanja prema Fondu za obeštećenje, obveznicama, pokretnim ili nepokretnim stvarima u svojini Fonda za obeštećenje i otkupom duga po osnovu obeštećenja, u skladu sa ovim zakonom. Iznos ukupnog obeštećenja, koji se isplaćuje bivšim vlasnicima godišnje, ne može biti veći od 0,5 % domaćeg bruto proizvoda (DBP) iz prethodne godine za koju je on zvanično poznat prema podacima nadležne institucije za statistiku. Ukupan iznos obeštećenja ne može preći 10 % DBP-a za period primjene Zakona.

Obeštećenje se isplaćuje bivšim vlasnicima u jednogodišnjim ratama čija se isplata vrši 15. jula svake godine po konačnim rješenjima dostavljenim Fondu za obeštećenje do 31. decembra prethodne godine, prema raspoloživosti sredstava u Fondu do njihove konačne isplate.

Fond je tražio od komisija za restituciju da izvrše obavezu dostave izvještaja o procjeni približne vrijednosti imovine čiji se povraćaj traži. Revizijom je konstatovano da je samo Komisija u Bijelom Polju, na zahtjev Fonda za obeštećenje dostavila izvještaj o procjeni približne vrijednosti imovine čiji se povraćaj traži, radi izdavanja obveznica.

- **Komisije za povraćaj i obeštećenje treba da u što kraćem roku izvrše procjenu vrijednosti imovine čiji se povraćaj traži da bi se utvrdile obaveze države prema imaocima prava na povraćaj i obeštećenje.**

19.1. Isplata obeštećenja u novcu

Isplata obeštećenja se vršila na osnovu prispjelih konačnih rješenja o isplatama obeštećenja komisija za povraćaj i obeštećenje.

Vlada je uredbama bliže regulisala način i dinamiku isplate obeštećenja u novcu za svaku godinu posebno. Uredbama o utvrđivanju isplate obeštećenja bivšim vlasnicima dat je limit isplata godišnje rate: 5% za 2008.godinu (od ostatka duga), a za sve naredne godine je limit bio 3% od preostalog neisplaćenog iznosa obeštećenja utvrđenog konačnim rješenjima komisije. Direktorica Fonda je na osnovu uredbi i prispjelih konačnih rješenja, donosila pojedinačne odluke o isplatama godišnje rate obeštećenja bivšim vlasnicima.

Fond je za prilive i isplate namjenskih sredstava za obeštećenje imao otvorene posebne račune: kod CKB banke račun broj 510-19340-26 (otvoren decembra 2004. godine) i kod Prve banke račun broj 535-7299-07 (otvoren 2007. godine). Direktorica Fonda podnijela je 29.04.2013. godine zahtjev za gašenjem navedenih računa.

U izjašnjenju⁵ na Preliminarni Izvještaj DRI **Ministarstvo finansija** navodi: "Čl. 37 Zakona o budžetu ("Sl. list RCG" br. 40/01, 44/01, 28/04, 71/05 i "Sl. list CG", br. 92/07, 73/08, 53/09, 46/10 i 49/10) definisano je da se gase računi fondova nakon njihovog uključivanja u Konsolidovani račun trezora i da se sredstva sa ovih računa prenose na posebne račune koji su u okviru Konsolidovanog računa trezora. Čl. 58 istog Zakona normirano je da danom početka primjene ovog Zakona, prestaju da važe odredbe zakona i drugih propisa koje su u suprotnosti sa odredbama ovog zakona. S tim u vezi nakon što su računi Fonda uključeni u Konsolidovani račun trezora, sredstva su postala dio Konsolidovanog računa trezora, kojim upravlja Ministarstvo finansija u skladu sa Zakonom o budžetu (do donošenja Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti) i kojim je čl. 11 definisano da se nijedan izdatak sa Konsolidovanog računa trezora ne smije isplatiti ako nije odobren Zakonom o budžetu države. Na osnovu toga Ministarstvo finansija sredstva za obeštećenje planira Zakonom o budžetu i isplaćuje po dinamici koju utvrdi Vlada."

Zakonom o budžetu Crne Gore za 2005. godinu ("Sl. list RCG", br. 81/04), na razdjelu Fonda za obeštećenje, na poziciji 4181- Davanja pojedincima, planirana su sredstva za isplatu obeštećenja bivšim vlasnicima u iznosu od 1.000.000,00€ i prenesena na račun Fonda kod CKB banke, broj 510-19340-26. Ukupan priliv sredstava za obeštećenje na ovaj račun u 2005.godini bio je 15.556.996,87€ (od prodaje Telekoma sa glavnog računa Trezora 907-000000008300119 kod Centralne banke Crne Gore, u iznosu od 11.106.957,49 € i još 3.000.000,00€ sa istog računa Trezora, te sa računa kod Podgoričke banke 1.392.380,90€, od prodaje vojne imovine). Državni revizor je urvrđio da je u ovoj godini po konačnim rješenjima isplaćeno 20.861,32€ namjenskih sredstava za obeštećenje bivšim vlasnicima. Saldo na dan 31.12.2005.godine na ovom računu je iznosio 4.419.688,31€.

---

⁵ Broj 01-06-5385 od 16.12.2015.g.

Uvidom u izvode banke državni revizor je utvrdio da su sredstva za obeštećenje sa računa Fonda kod CKB banke broj 510-19340-26. u 2005. godini prenošena na račun Centralne banke Crne Gore broj 907-000000009200182, u ukupnom iznosu od 10.000.000,00 €. Državni revizor nije dobio na uvid odluke Upravnog odbora Fonda o korišćenju ovih sredstava Fonda u 2005. godini, niti ugovor o depozitu i dokumenta kao dokaze za koje namjene su ova sredstva utrošena. U zapisnicima sa sjednica Upravnog odbora Fonda ne navodi se da je U.O. odlučivao o upotrebi sredstava na ovaj način. Direktorica je izjavila da nema podatke za koje namjene su korišćena pomenuta sredstva.

Zakonom o budžetu Crne Gore za 2006. godinu na razdjelu Fonda za obeštećenje, na poziciji 4311-Transferi javnim institucijama planirano je 2.028.990,91€ i u Zakonu o završnom računu budžeta Crne Gore za 2006.godinu na razdjelu Fond na poziciji 4311-Transferi javnim institucijama, prikazano je izvršenje 2.028.990,91€. Fond je po konačnim rješenima u 2006.godini isplatio obeštećenje u novcu 3.234.411,61€. Kontrolom urađenom po metodu slučajnog uzorka državni revizor nije pronašao nepravilnosti u isplatama obeštećenja u 2006. godini .

- **Izvršene isplate obeštećenja sa računa Fonda kod CKB u iznosu od 1.205.420,70€ nijesu prikazane u završnom računu Fonda i u završnom računu budžeta Crne Gore za 2006. godinu na razdjelu Fonda, već su prikazana u dijelu obrazloženja.**

Zakonom o budžetu Crne Gore za 2007. godinu na razdjelu Fonda za obeštećenje, na poziciji 4311-Transferi javnim institucijama planirano je 500.000,00€ sredstva za obeštećenje. u Zakonu o završnom računu budžeta Crne Gore za 2007.godinu na razdjelu Fond na poziciji 4311-Transferi javnim institucijama, prikazano je izvršenje **499.999,93€**. Fond je u 2007.godini isplatio obeštećenje u iznosu od **5.503.332,52€**. Državni revizor je po metodu slučajnog uzorka izvršio kontrolu isplata sredstava za obeštećenje u 2007.godini i konstatovao je da nije pronašao nepravilnosti u isplatama. Izvršene isplate obeštećenja u 2007. godini sa računa Fonda kod CKB i Prve banke u iznosu od 5.003.332,59€ nijesu prikazane u završnom računu Fonda i u Zakonu o završnom računu budžeta Crne Gore za 2007. godinu, na razdjelu Fonda.

Zakonom o budžetu Crne Gore za 2008. godinu na razdjelu Fonda za obeštećenje, na poziciji 4630- Otplata obaveza iz prethodnih godina, planirano je 8.000.000,00€. U Zakonu o završnom računu budžeta Crne Gore za 2008.godinu, na razdjelu Fonda, na poziciji 4630- Otplata obaveza iz prethodnih godina, prikazano je izvršenje 6.788.209,10€. a po evidencijama Fonda isplaćeno je obeštećenje u novcu u iznosu od **6.742.794,68€**.

Zakonom o budžetu Crne Gore za 2009. godinu na razdjelu Fonda za obeštećenje, na poziciji 4630- Otplata obaveza iz prethodnih godina, planirano je 4.500.000,00€. U Zakonu o završnom računu budžeta Crne Gore za 2009.godinu, na razdjelu Fonda, na poziciji 4630- Otplata obaveza iz prethodnih godina, prikazano je izvršenje obeštećenja **1.951.518,34€**.

Zakonom o budžetu Crne Gore za 2010. godinu na razdjelu Fonda za obeštećenje, na poziciji 4630- Otplata obaveza iz prethodnih godina, planirano je 2.500.000,00€. U Zakonu o završnom računu budžeta Crne Gore za 2010.godinu, na razdjelu Fonda, na poziciji 4630- Otplata obaveza iz prethodnih godina, prikazano je izvršenje obeštećenja **1.774.792,23€**.

- **Revizijom koja je urađena po metodu slučajnog uzorka državni revizor nije utvrdio nepravilnosti u isplatama obeštećenja po konačnim rješenima Fonda u 2008, 2009. i 2010. godini.**

Zakonom o budžetu Crne Gore za 2011. godinu, na razdjelu Fonda za obeštećenje, na poziciji 4630- Otplata obaveza iz prethodnih godina, planirana su sredstva za isplatu obeštećenja u iznosu od 2.500.000,00€. a sa te pozicije isplaćeno je obeštećenje u iznosu od **1.686.419,15€**. U tom periodu Fond je imao sredstva za obeštećenje na posebnim računima za namjenska sredstva kako je prikazano u tabeli.

Naziv banke	Broj računa	Stanje na 01.01.2011	Stanje na 31.12.2011.
Prva banka	535-7299-07	4.260.969,37	0,00
C K B	510-19340-26	3.265.799,09	21.976,15

Sa računa Fonda kod Prve banke broj: 535-7299-07 (izvod broj 2) 02.06.2011.godine iznos od 4.260.969,37€ deponovan kod iste banke.

Sredstva sa računa Fonda kod CKB broj: 510-19340-26 u iznosu od 3.391.049,12€ deponovana su 14.04.2011.godine kod iste banke.

Državni revizor od ovlašćenih lica Fonda nije dobio na uvid odluke Upravnog odbora Fonda o korišćenju sredstava Fonda, ugovore o depozitima, i dokumentovane dokaze za koje namjene su iskorišćena navedena sredstva.

Direktorica Fonda za obeštećenje je istakla⁶ da „nije upoznata u koju namjenu su utrošena pomenuta sredstva sa navedenih računa, jer od 2009. godine nije imala deponovani potpis za te račune na osnovu kojeg je mogla raspolagati sredstvima sa ovih računa i da od tada sa tim sredstvima raspolaze Ministarstvo finansija⁷.

- 1) Ugovori o oročenim novčanim depozitima zaključeni **između Prve banke i Ministarstva finansija**, i to: 1. Ugovor broj: 19-01/2844, 2. Ugovor broj: 19-01/2845 i Ugovor broj: 19-01/2846, svi od 31 maja 2011 godine, kojima Ministarstvo finansija sredstva deponovana na račun 535-1-76, oročava u iznosu od 4.500.000,00€ (sva tri po 1.500.000,00€) na period od 3, 2 i jedan mjesec, uz kamatnu stopu od 1,40% na godišnjem nivou, uz obavezu banke da po isteku roka oročenja iznos depozita, uz pripisanu kamatu, uplati na Glavni račun Trezora broj 907-83001-19.
- 2) Ugovori o oročenom depozitu na tri mjeseca zaključen **između CKB banke i Ministarstva finansija**: 1. Ugovor zaključen dana 08 aprila 2011 godine – broj: 06-1250/1, na iznos od 3.391.049,12€, uz kamatnu stopu od 4,50% na godišnjem nivou i 2. Ugovor zaključen 08 jula 2011 godine – broj: 06-2907/1, na iznos sredstava od 1.425.987,86€, na tri mjeseca uz 4,50% kamate na godišnjem nivou.

⁶ Izjašnjenje Fonda br. 01-507/1 od 21.12.2015.g.

⁷ Odgovor Ministarstva finansija naveden je na strani 26 ovog Izvještaja

Sredstva za obeštećenje predstavljaju namjenska sredstva čija je namjena propisana Zakonom o povraćaju oduzetih imovinskih prava i obeštećenju i ne smiju da se trajno koriste za druge namjene. Postupanje sa namjenskim sredstvima bilo je regulisano članom 32 Zakona o budžetu: "Namjenski prihodi i prihodi ostvareni od obavljanja djelatnosti potrošačkih jedinica uplaćuju se na bankarske račune iz člana 12 ovog zakona. Prihodi iz stava 1 ovog člana koriste se za finansiranje izdataka potrošačkih jedinica prema zakonom utvrđenoj namjeni". Zakon o budžetu i fiskalnoj odgovornosti, u članu 41 jasno propisuje isto: "Namjenski prihodi i prihodi ostvareni od obavljanja djelatnosti potrošačkih jedinica uplaćuju se na bankarske račune iz člana 10 ovog zakona. Prihodi iz stava 1 ovog člana koriste se za finansiranje izdataka potrošačkih jedinica prema zakonom utvrđenoj namjeni."

- **U 2012-oj i 2013-oj godini na razdjelu Fonda budžetom nijesu planirana sredstva za obeštećenje.**

U 2012-oj godini isplaćeno je obeštećenje u iznosu od **1.841.755,45€**. Kontrolom isplata sredstava za obeštećenje u 2012. godini, urađenoj po metodu slučajnog uzorka, državni revizor nije utvrdio nepravilnosti u isplatama.

U 2013-oj godini isplaćeno je obeštećenje u iznosu od **1.686.419,15€**. Kontrolom isplata sredstava za obeštećenje u 2013.godini, državni revizor nije uočio nepravilnosti u isplatama.

- **U 2012. i 2013. godini isplaćena obeštećenja nijesu prikazana kao izvršenje u završnom računu Fonda za 2012. i 2013. godinu i u završnom računu budžeta Crne Gore za 2012 i 2013 godinu, na razdjelu Fonda, već su prikazana u obrazloženju budžeta završnog računa za 2012. i 2013. godinu**

Zakonom o budžetu Crne Gore za za 2014. godinu planirana sredstva za plaćanja obeštećenja na poziciji 463-Otplata obaveza iz predhodnih godina iznosila su 2.200.000,00€ a izvršenje plaćanja obeštećenja je bilo u iznosu od 2.174.447,07€. Uredbom o utvrđivanju isplate obeštećenja bivšim vlasnicima oduzetih imovinskih prava u novčanim sredstvima za 2014.god. („Službeni list CG“ br. 28/14) regulisana je isplata godišnje rate od 3% za 2014.godinu (od ostatka duga) Fond je Državnom trezoru upućivao po rešenjima odluke za isplatu godišnje rate obeštećenja, a Trezor je vršio plaćanja preko banaka kod kojih su građani imali svoje račune. Kontrolom isplata sredstava za obeštećenje u 2014.godini, revizor nije utvrdio nepravilnosti.

Na zahtjev Fonda Ministarstvo finansija je aprila 2014. godine otvorilo uplatni račun br. 832-214-40- Fond za obeštećenje, na kojem se evidentiraju namjenski prihodi za obeštećenje bivših vlasnika. Na uplatnom računu kod Centralne banke (broj 907000000008320198 podračun 832000000000021440) u periodu 01.01.2014. – 31-12-2014 godine evidentirana je uplata namjenskih prihoda u ukupnom iznosu od 1.703.223,40€.

Računi Fonda kod poslovnih banaka (račun kod CKB-510-19340-26 , sa kojeg je 27.02.2013. preneseno 786.437,08€ u korist glavnog računa Trezora broj: 907-0000000083001-19-kod Centralne Banke i račun kod Prve Banke 535-7299-07), prema izjavi direktorice Fonda, su ugašeni.

19.2. Obeštećenje izvršeno u obveznicama

Korisnicima obeštećenja koji su kao obeštećenje uzimali obveznice, obeštećenje se računalo u visini nominalne vrijednosti uzetih obveznica. Obveznicama su mogli da kupuju na berzi akcije preduzeća u vlasništvu državnih fondova, plaćaju poreske obaveze prema državi ali ne i prema lokalnoj samoupravi. Neiskorišćene obveznice na dan dospjeća neće moći da unovče, već će dobiti potvrdu da se obeštećenje u neiskorišćenim obveznicama po nominalnoj vrijednosti nastavlja otplaćivati u novcu po dinamici koju Vlada Crne Gore godišnje propisuje uredbom.

Pregled iskorišćenih obveznica FO02 na osnovu izvoda CDA-Struktura akcionara za emidente sa stanjem na 31.12. 2014. godine:

Akcionar	Br Otp HOV	Ukupan br HOV
MIN FIN	57.053.909	57.053.909
FOND OBES	19.078.812	19.078.812
FIZ LICA	6.642.720	6.642.720
UPRAVA CARINA	1.138.349	1.138.349
PORES. UPRAVA	549.958	549.958
PERLA DOO	399.774	399.774
VIP BROKER	317.548	317.548
ZZZCG	192.739	192.739
REMEDIA	121.449	121.449
CG BROKER	118.729	118.729
CK KASTODI R	96.547	96.547
MK INVEST	49.882	49.882
KNJAZ DOO	40.000	40.000
CK KASTODI R	33.898	33.898
INVEST BANKA	22.550	22.550
SLUZBENI L	16.000	16.000
RFPIO	7.596	7.596
CARINE PDG	2	2
UKUPNO	85.880.462	85.880.462

Konačno isplaćeno obeštećenje u obveznicama čine obveznice kojima su kupljene akcije na berzi , koje su evidentirane na restrikted računu Fonda za obeštećenje kod CDA serije FO01 iznosu od 18.528.502,00€, serije FO02 u iznosu od 19.078.812,00€, obveznice otkupljene na aukciji Ministarstva finansija po cijeni od 0,35€, u nominalnom iznosu od 57.053.909,00€, sve obveznice koje su iskorišćene za plaćanja obaveza prema državi (carine 1.138.349,00 €, porezi 549.958,00 dr.). Za obveznice koje su otkupljene aukcijom Ministarstva finansija po cijeni od 0,35€, u nominalnom iznosu od 57.053.909,00€ stvarno obeštećenje građana je iznosilo 19.968.868,15€, ili 35% od nominalnog iznosa otkupljenog obeštećenja izraženog u obveznicama.

- Konačno isplaćeno obeštećenje u obveznicama na dan 31.12. 2014. godine, na osnovu podataka koje je državni revizor obezbjedio u CDA i Fondu, nominalno je iznosilo 96.549.865,00€. Realna vrijednost obeštećenja građana u trenutku isplate bila je 59.464.824,15€.

Fond, po izjavi ovlašćenih lica, nije imao pokretne ili nepokretne stvari u svojini, koje bi mogao ponuditi kao obeštećenje bivšim vlasnicima.

20. EVIDENCIJE I DOKUMENTOVANJE PLAĆANJA OBEŠTEĆENJA

U Zbirnom izvještaju o radu za 2014.godinu komisija za povraćaj i obeštećenje sa izvještajem Komisije za ujednačavanje postupka, iskazano je da su od stupanja na snagu Zakona, komisije primile 10.847 zahtjeva bivših vlasnika za povraćaj (obeštećenje) oduzete imovine. Od ukupno primljenih zahtjeva nadležne komisije su do 31. decembra 2014. godine riješile 6.619 predmeta.

Fondu za obeštećenje je do 31 decembra 2014. godine dostavljeno ukupno 1414 konačnih rješenja u vrijednosti obeštećenja od 213.482.943,78 €. Po ovim rješenjima u periodu 2005-2014.godina isplaćeno je bivšim vlasnicima u novcu 27.020.157,20€ i u obveznicama 96.549.865,00€, te smanjenje duga države za obeštećenje iznosi 123.570.022,22 €, pa dug za obeštećenje na dan 31.12. 2014. godine iznosi 89.912.921,58€. Evidentirana su 104 konačna rješenja na ukupnu vrijednost od 268.368,97€ po osnovu kojih nije počela isplata obeštećenje, jer glase na lica su u međuvremenu umrla, pa su toku ostavinski postupci za obeštećenje po tim rješenjima.

20.1. Evidencije u elektronskoj formi

Državni revizor je na osnovu kontrole urađene po metodu slučajnog uzorka, konstatovao da Fond za obeštećenje u skladu sa Zakonom, koristeći program ORACLE, u elektronskoj formi vodi cjelovitu evidenciju dostavljenih pravosnažnih rješenja o obeštećenju, evidencije o izdatim obaveznicama (potvrde), odluke o pojedinačnim isplatama obeštećenja u novcu preko banaka, kod kojih bivši vlasnici imaju svoje žiro račune. Kontrolom je utvrđeno da Fond poštuje redosled isplata po donijetim rješenjima.

20.2. Primjena člana 22 Zakona

Revizijom je utvrđeno da isplaćeno obeštećenje u novcu i obveznicama za period 2005-2014.godina, iznosi ukupno **nominalno 123.570.022,20€** što čini prosječno 0,45% domaćeg bruto proizvoda, koji je za period 2004-2013.godina iznosio 27.194.679.000,00€. Vlada je uredbama određivala dinamiku isplate. Isplaćeno obeštećenje ne prelazi limit od 0,5% godišnjeg DBP, koji za period 2005-2014.godina iznosio 135.973.395.,00€. (Limit od 0,5% godišnjeg DBP se računa na podatak o DBP koji objavi Zavod za statistiku za godinu koja prethodi godini u kojoj se vrši isplata obeštećenja).

Realno ili stvarno izvršeno obeštećenje je iznosilo 86.484.981,35€.

- Subjekt revizije dužan je da, u skladu sa čl. 15 Zakona o Državnoj revizorskoj instituciji, u roku od 6 mjeseci izvjesti DRI o preduzetim radnjama po izrađenim i dostavljenim preporukama.
- Nadležni Kolegijum DRI utvrdio je da karakter nalaza u predmetnoj revizije nalaže da se sa sadržajem Izvještaja DRI upozna Ministarstvo finansija.

Podgorica, 25.12.2015. godine

Rukovodilac Kolegijuma DRI
dr Branislav Radulović
Senator DRI